

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

N Á L E Z

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 662/2015-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. februára 2016 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Fraňom, Advokátska kancelária, Haškova 18, Nové Mesto nad Váhom, pre namietané porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sžo 15/2015 a jeho rozsudkom z 21. mája 2015 v súvislosti s námietkou umožnenia účasti na miestnom zisťovaní a takto

r o z h o d o l :

1. Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sžo 15/2015 p o r u š i l základné právo [REDACTED] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súvislosti s námietkou umožniť mu zúčastniť sa miestneho zisťovania.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžo 15/2015 z 21. mája 2015 z r u š u j e a v e c v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie:

I.

Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) č. k. II. ÚS 662/2015-12 zo 6. októbra 2015 bola prijatá na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sžo 15/2015 a jeho rozsudkom z 21. mája 2015 v súvislosti s námietkou umožnenia účasti na miestnom zisťovaní.

Podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prerokoval ústavný súd túto vec na neverejnom zasadnutí, keďže sťažovateľ v podaní bez označenia dátumu doručenom ústavnému súdu 10. decembra 2015 a najvyšší súd vo vyjadrení z 5. novembra 2015 vyslovili súhlas, aby sa upustilo od ústneho pojednávania. Ústavný súd vychádzal pritom z listinných dôkazov a vyjadrení nachádzajúcich sa v jeho spise.

Zo sťažnosti vyplýva, že rozhodnutím obce V [REDAKOVANÉ] O [REDAKOVANÉ] (ďalej len „obec“) sp. zn. 18/2012-Mi, Ma/R zo 14. novembra 2012 bola dodatočne povolená stavba „Zmena dokončenej stavby rodinného domu s. č. 164“ na pozemkoch parc. č. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a parc. č. [REDAKOVANÉ] v k. ú. [REDAKOVANÉ]. Následným rozhodnutím odboru výstavby a bytovej politiky, oddelenia štátnej stavebnej správy Obvodného úradu Trnava (ďalej len „obvodný úrad“) sp. zn. ObU-TT-OVBP2-2013/00128/Pa z 18. januára 2013 bolo odvolanie sťažovateľa zamietnuté a rozhodnutie obce bolo potvrdené.

Rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 20 S 15/2013-64 z 30. septembra 2014 bola zamietnutá žaloba sťažovateľa o preskúmanie rozhodnutia obvodného úradu. Následným rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 15/2015 z 21. mája 2015 doručeným právnenému zástupcovi sťažovateľa 26. júna 2015 bol rozsudok krajského súdu potvrdený.

Podľa názoru sťažovateľa došlo postupom oboch správnych orgánov k jeho ukráteniu na právach, a to z dvoch zásadných dôvodov.

Predovšetkým išlo o to, že 21. augusta 2012 uskutočnila obec miestne zisťovanie, pričom sťažovateľovi nebol umožnený prístup k nehnuteľnosti tvoriacej predmet konania. Sťažovateľ totiž vystupoval v pozícii účastníka správneho konania ako vlastník susediacej nehnuteľnosti a predmetom konania bola dodatočná legalizácia zmeny dokončenej stavby rodinného domu. Neumožnením účasti sťažovateľa na miestnom zisťovaní sa mu odoprela možnosť oboznámiť sa so skutočným stavom predmetnej nehnuteľnosti, ďalej možnosť navrhnúť ďalšie dôkazy a klásť otázky, ktoré by mohli mať vplyv na rozhodnutie. Táto skutočnosť je uvedená aj v zázname z ústneho konania a miestneho zisťovania uskutočneného 21. augusta 2012.

Okrem toho považuje sťažovateľ za podstatné, že už vo svojom odvolaní z 5. decembra 2012 podanom proti rozhodnutiu obce uviedol, že stavebník a starosta obce sú v príbuzenskom pomere, a preto sťažovateľ má dôvodné podozrenie, že táto skutočnosť mohla mať vplyv na priebeh konania a aj na rozhodnutie. Na spresnenie tohto príbuzenského pomeru sťažovateľ uviedol, že otec stavebníka a manželka starostu obce sú bratanec a sesternica.

Pokiaľ ide o námietku nemožnosti zúčastniť sa miestneho zisťovania v priebehu konania, sťažovateľ namietal neumožnenie prístupu na nehnuteľnosť stavebníka. Najvyšší súd bol toho názoru, že krajský súd sa s námietkou dostatočne vysporiadal, keď ju nepovažoval za relevantnú, a uviedol, že okrem prístupu na pozemok stavebníka sťažovateľovi boli umožnené všetky práva, ktoré mu ako účastníkovi stavebného konania

priznáva zákon. Podľa krajského súdu neumožnenie vstupu sťažovateľa na pozemok stavebníka nie je takou vadou, ktorá by mohla mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia. Nemohla teda sťažovateľa ukrátiť na jeho právach.

V skutočnosti predpokladom správnosti a zákonnosti postupu stavebného úradu je, že postupuje so všetkými účastníkmi konania a dá im možnosť riadne a včas uplatniť ich procesné práva. V opačnom prípade účastníkovi konania odoberá prostriedky a možnosti právnej ochrany predpokladané zákonom. Predpokladom pre riadne a včasné uplatnenie procesných práv je aj riadne oboznámenie sa so skutočným stavom veci. Neumožnením prístupu k nehnuteľnosti stavebníka bolo preto porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

S námietkou existencie príbuzenského pomeru medzi otcom stavebníka a manželkou starostu obce sa podľa názoru sťažovateľa všeobecné súdy dostatočne nezaoberali. Iba konštatovali, že ustanovenia zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov upravujú len možnosť vylúčenia pracovníka správneho orgánu, a nie vylúčenie štatutára, ktorý nie je pracovníkom, ale správnym orgánom, a že starosta obce, ktorý je vecne príslušným správnym orgánom v stavebnom konaní, nemôže byť vylúčený z prerokovania a rozhodnutia vo veci, pretože nie je zamestnancom, ale ani členom správneho orgánu, a neexistuje iný správny orgán, ktorý by vo veci mohol rozhodnúť. Sťažovateľ však vyslovil podozrenie, že práve príbuzenský vzťah viažuci sa k starostovi obce ako vecne príslušnému správnemu orgánu k stavebníkovi viedol k vydaniu pôvodne napadnutého rozhodnutia obce. Rozhodovaním starostu obce došlo podľa názoru sťažovateľa k porušeniu jeho základného práva, pretože vo veci nerozhodoval nestranný a nezávislý orgán.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR rozsudkom Najvyššieho súdu SR, č. k. 8Sžo/15/2015 zo dňa 21.05.2015 v spojení

s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave, č. k. 20S/15/2013 zo dňa 30.09.2014 porušené bolo.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu SR, č. k. 8Sžo/15/2015 zo dňa 21.05.2015 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave, č. k. 20S/15/2015 zo dňa 30.09.2014 sa zrušuje a vec sa Krajskému súdu v Trnave vracia na ďalšie konanie.“

Alternatívne žiada vydať tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR rozsudkom Najvyššieho súdu SR, č. k. 8Sžo/15/2015 zo dňa 21.05.2015 porušené bolo.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu SR, č. k. 8Sžo15/2015 zo dňa 21.05.2015 sa zrušuje a vec sa Najvyššiemu súdu SR vracia na ďalšie konanie.“

Z vyjadrenia predsedníčky najvyššieho súdu č. k. KP 3/2015-76 z 5. novembra 2015 doručeného ústavnému súdu 16. novembra 2015 vyplýva, že subjektívny názor sťažovateľa a jeho nespokojnosť s rozhodnutím nemôže znamenať porušenie označených práv. Obsahom týchto práv totiž nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka konania. Najvyšší súd uviedol dostatočné dôvody, pre ktoré nepovažoval skutočnosť, že sťažovateľovi nebol umožnený vstup na pozemok stavebníka, za relevantnú. Výlučne z neumožnenia vstupu sťažovateľovi na pozemok stavebníka nemožno vyvodzovať porušenie sťažovateľom označených práv. Sťažovateľovi bola daná možnosť (ktorú aj náležite využil) uplatniť všetky procesné práva vyplývajúce zo zákona. Rovnako z vyjadrení a námietok predložených sťažovateľom v priebehu konania je nepochybné, že skutkový stav týkajúci sa dotknutej stavby mu bol dostatočne známy. Z ústavnej judikatúry súdov rozhodujúcich v oblasti správneho súdnictva vyplýva, že rozhodnutie sa nezrušuje preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka. Je preto na mieste konštatovať, že sťažovateľom označené práva nemohli byť postupom a rozsudkom najvyššieho súdu porušené a podaná sťažnosť tak nie je dôvodná.

Z repliky právneho zástupcu sťažovateľa bez označenia dátumu, ktorá bola ústavnému súdu doručená 10. decembra 2015, vyplýva, že sťažovateľ sa nestotožňuje s názorom najvyššieho súdu a v plnom rozsahu sa pridržiava sťažnosti. Je toho názoru, že už v priebehu stavebného konania boli niekoľkokrát porušené príslušné právne predpisy, ako aj ústavné práva sťažovateľa. Následne pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu krajským súdom a najvyšším súdom boli nesprávne právne posúdené námietky sťažovateľa, a tým došlo k porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd doručil sťažnosť, uznesenie č. k. II. ÚS 662/2015-12 zo 6. októbra 2015, vyjadrenie predsedníčky najvyššieho súdu a repliku právneho zástupcu sťažovateľa Okresnému úradu Trnava (právnomu nástupcovi obvodného úradu), ako aj stavebníkovi ([REDACTED], [REDACTED]), keďže títo boli tiež účastníkmi konania vedeného všeobecnými súdmi, aby sa aj oni mohli vyjadriť vo veci samej, lebo by mohli byť dotknutí na svojich právach rozhodnutím ústavného súdu.

Okresný úrad Trnava prevzal výzvu ústavného súdu 21. decembra 2015, ale k veci sa nevyjadril.

Z vyjadrenia stavebníka z 28. decembra 2015 doručeného ústavnému súdu 4. januára 2016 vyplýva, že sťažovateľovi neumožnil 21. augusta 2012 vstúpiť na jeho pozemok na účely miestneho zisťovania. K tomuto rozhodnutiu ho viedlo viacero dôvodov. Svojím rozhodnutím neporušil zákon a neodoprel sťažovateľovi jeho práva. Sťažovateľovi bol dostatočne známy skutkový stav týkajúci sa stavby, o zmenu ktorej v konaní išlo. Sťažovateľovi boli umožnené okrem prístupu na pozemok stavebníka všetky práva, ktoré mu ako účastníkovi stavebného konania priznáva zákon. V priebehu celého konania aktívne vystupoval, pravidelne študoval spis, až nadmieru sa písomne vyjadroval, predkladal rôzne námietky, sťažnosti a odvolania. Zámerne zavádzal štátne orgány nepravdivými vyjadreniami s úmyslom uškodiť stavebníkovi. Pracovníkom obce ako stavebného úradu bol 21. augusta 2012 umožnený vstup na stavbu v súvislosti s miestnym zisťovaním. Ohliadkou bolo zistené, že stavba nie je v rozpore so záujmami spoločnosti a jej dodatočným povolením nebude ohrozené zdravie a životy vlastníkov nehnuteľností, ako aj

vlastníkov a užívateľov susedných nehnuteľností. Prítomnosť sťažovateľa na svojom pozemku stavebník nestrpí, keďže susedské vzťahy sú hlboko rozvrátené. Sťažovateľ pri miestnych konaniach týkajúcich sa iných vecí, ako i pri vytyčovaní majetkovo-právnej hranice pozemkov sa vulgárne správal, urážal stavebníka a mal nemiestne pripomienky. Je arogantný, sleduje všetku činnosť na dvore aj v záhrade stavebníka. Často ho slovne napáda, vykrikuje po ňom, vypisuje rôzne odkazy, ktoré následne lepí na plot alebo ich popod plot podsúva. Na hranicu pozemkov zámerne vysádza popínavé rastliny brečtanu, ktoré sa upínajú už aj po nehnuteľnosti stavebníka a znehodnocujú ju. Sťažovateľ svojimi činmi a zákernosťami znepríjemňuje život rodiny stavebníka, hoci ide o nekonfliktnú rodinu.

II.

Z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 15/2015 z 21. mája 2015 vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok krajského súdu č. k. 20 S 15/2013-64 z 30. septembra 2014. Podľa názoru najvyššieho súdu pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa príbuzenského vzťahu stavebníka a starostu obce, treba uviesť, že starosta obce, ktorý je vecne príslušným správnym orgánom v stavebnom konaní, nemôže byť vylúčený z prerokovania a rozhodovania veci, pretože nie je zamestnancom, ale ani členom správneho orgánu a neexistuje iný správny orgán, ktorý by vo veci, ako aj o prípadnej námietke zaujatosti mohol rozhodnúť (pozri aj rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžo 43/2008 z 18. marca 2009). Tento názor potvrdzuje aj právna doktrína zaoberajúca sa problematikou správneho práva, podľa ktorej ak tvorí správny orgán jediná osoba, ktorá však nie je v pracovnom pomere k tomuto orgánu (prípád starostu obce), tak na tieto prípady sa ustanovenia o vylúčení zamestnanca správneho orgánu nevzťahujú (pozri Sobihard J. Správny poriadok. Komentár. 6. vydanie. Bratislava: Iura Edition, 2013, s. 47. ISBN 978-80-8078-600-7).

Námietku sťažovateľa, že mu nebol umožnený vstup na pozemok stavebníka počas ústneho konania a miestneho zisťovania, čím mu malo byť odopreté právo oboznámiť sa so skutočným stavom predmetnej nehnuteľnosti, nemožno považovať za relevantnú. Sťažovateľovi boli umožnené okrem prístupu na pozemok stavebníka všetky práva, ktoré mu ako účastníkovi stavebného konania priznáva zákon. Sťažovateľ počas celého priebehu

stavebného konania v konaní aktívne vystupoval, a to najmä podával námietky, odvolanie, zúčastnil sa ústneho konania, kde mu bola daná na podpis zápisnica. Stavebný úrad však nemá oprávnenie prikázať vlastníkom pozemku, aby strpeli prítomnosť sťažovateľa na ich pozemku. Z vyjadrení a podaných námietok sťažovateľa v priebehu stavebného konania je zrejmé, že sťažovateľovi bol dostatočne známy skutočný stav predmetnej stavby.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Sťažovateľ považuje za porušenie svojich práv podľa ústavy a dohovoru skutočnosť, že mu nebola umožnená účasť na miestnom zisťovaní konanom 21. augusta 2012, čím sa mu odoprela možnosť oboznámiť sa so skutočným stavom nehnuteľnosti, navrhnúť ďalšie dôkazy a klásť otázky, ktoré by mohli mať vplyv na rozhodnutie.

Najvyšší súd je toho názoru, že výlučne z neumožnenia vstupu sťažovateľovi na pozemok stavebníka nemožno vyvodzovať porušenie označených práv, pretože sťažovateľ uplatnil všetky procesné práva vyplývajúce zo zákona a skutkový stav týkajúci sa stavby mu bol dostatočne známy.

Stavebník je rovnakého názoru ako najvyšší súd a zároveň nepopiera, že sťažovateľovi neumožnil vstup na pozemok v súvislosti s miestnym zisťovaním, a to pre konflikty so sťažovateľom a pre jeho nevhodné správanie.

Z pohľadu ústavného súdu treba predovšetkým konštatovať, že medzi účastníkmi konania je nesporné, že sťažovateľ sa nemohol zúčastniť miestneho zisťovania konaného 21. augusta 2012, pretože stavebník ako vlastník pozemku mu neumožnil vstup na pozemok. Ako sporné sa medzi účastníkmi konania javí právne posúdenie tejto nespornej skutočnosti, resp. jej dopad na tvrdené porušenie označených práv sťažovateľa.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Podľa § 140 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov ak nie je výslovne ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní.

Podľa § 4 ods. 2 správneho poriadku všetci účastníci majú v konaní rovnaké procesné práva a povinnosti. Ten, komu osobitný zákon priznáva postavenie účastníka

konania len na časť konania, má v konaní procesné práva a povinnosti len v tej časti konania, pre ktorú má priznané postavenie účastníka konania.

Podľa § 43 ods. 1 písm. a) správneho poriadku správny orgán môže pred skončením konania v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre zabezpečenie jeho účelu uložiť účastníkom, aby niečo vykonali, niečoho sa zdržali alebo niečo strpeli.

Podľa § 45 ods. 1 správneho poriadku tomu, kto sťažuje postup konania, najmä tým, že sa bez závažných dôvodov nedostaví na výzvu na správny orgán, ruší napriek predchádzajúcemu napomenutiu poriadok, bezdôvodne odmieta svedeckú výpoveď, predloženie listiny alebo vykonanie ohliadky, môže správny orgán uložiť poriadkovú pokutu do 165 eur, a to aj opakovane.

Sťažovateľ bol ako vlastník susediacej nehnuteľnosti účastníkom stavebného konania začatého na návrh stavebníka, ktorý sa domáhal povolenia zmeny dokončenej stavby svojho rodinného domu. Vzhľadom na citované ustanovenie § 4 ods. 2 správneho poriadku, ale predovšetkým vychádzajúc z čl. 47 ods. 3 ústavy, mal preto sťažovateľ v prebiehajúcim konaní rovnaké procesné práva a povinnosti ako stavebník. Napriek tomu, hoci bol o termíne miestneho zisťovania upovedomený a chcel sa ho zúčastniť, nemohol tak urobiť, pretože stavebník ako vlastník pozemku mu nedovolil na pozemok vstúpiť.

Konajúca obec ako stavebný úrad miestne zisťovanie vykonala bez toho, aby sa pokúsila zákonnými prostriedkami dosiahnuť účasť sťažovateľa ako účastníka konania pri tomto procesnom úkone. Nedošlo teda k vydaniu rozhodnutia, ktorým by sa stavebníkovi uložila povinnosť strpieť vstup sťažovateľa na jeho pozemok na účely vykonania miestneho zisťovania [§ 43 ods. 1 písm. a) správneho poriadku], ale ani k uloženiu poriadkovej pokuty stavebníkovi za sťažovanie postupu konania (§ 45 ods. 1 správneho poriadku). Konajúca obec teda nepodnikla vôbec nič na presadenie práva sťažovateľa zúčastniť sa miestneho zisťovania, ale len pasívne akceptovala stav nerovnosti sťažovateľa v jeho účastníckych právach, ktorý vznikol v dôsledku postoja stavebníka.

Podľa názoru ústavného súdu preto došlo k porušeniu princípu rovnosti zbraní medzi účastníkmi konania ako jedného zo základných princípov spravodlivého procesu.

Rovnosť zbraní je inherentným prvkom spravodlivého procesu (Neumeister c. Rakúsko). Právo na spravodlivý proces zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru zahŕňa právo, aby každá strana občianskeho súdneho konania mala primeranú možnosť obhajovať svoju záležitosť pred súdom za podmienok, ktoré ju podstatne neznevýhodňujú v pomere k druhej strane (Szwabovicz c. Švédsko).

Vychádzajúc z toho, že konajúca obec napriek námietkam sťažovateľa nepodnikla žiadne zákonné kroky na ochranu jeho procesných práv, nemožno dospieť ani k záveru (ako to naznačuje najvyšší súd a stavebník), že v danom prípade táto nerovnosť v postavení účastníkov nediskvalifikovala celý proces ako proces spravodlivý. Nie je totiž možné pripustiť, aby skrátenie práv účastníka konania spôsobené druhým účastníkom konania bolo v konečnom dôsledku vyhodnotené v prospech toho účastníka konania, ktorý uplatnenie práv druhého účastníka konania znemožnil.

Treba tiež dodať, že uvedené pochybenie obce nebolo napravené v odvolacom konaní, ale ani v rámci správneho súdnictva. Najvyšší súd zaujal dokonca stanovisko, podľa ktorého stavebný úrad nemá oprávnenie prikázať vlastníkovi pozemku, aby strpel prítomnosť sťažovateľa na svojom pozemku.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

Podľa § 56 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vec vrátiť na ďalšie konanie.

Na základe citovaných ustanovení ústavný súd zrušil rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 15/2015 z 21. mája 2015 a vec vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu). Najvyšší súd bude v ďalšom konaní viazaný právnym názorom ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2016